

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[LU], Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
191. szám
Július 31.

Kedd

Leleplezte a Reichstag igazi felgyújtóit a kivégzett Röhm kapitány Svájcba menekült szolgálója

Hindenburghoz és az angol kormányhoz juttatott
levelében megnevezte a gazfitt végrehajtóit

Miért kellett Röhmnek és a többi roham- osztágos vezérnek meghalni

(ZÜRICH.) Az egész világot láz-
ba ejtette annakidején a lipcsei nagy
per, amelynek az lett volna a hiva-
tása, hogy megállapítsa: voltakeppen
ki is gyújtotta fel a birodalmi gyűlés
épületét és hogy bűnös-e Van der
Lubbe, vagy pedig Göring és Göb-
bels felelősek a Reichstag felgyújtá-
sáért?

A birodalmi gyűlés épületét, —
mint ismeretes, 1933 február 27-én
— egy héttel az általános választá-
sok előtt gyújtották fel, azért, hogy
a hitleristáknak jogcím legyen a bal-
oldali szervezetek feloszlására,
mert így megszabadult volna legve-
szedelmesebb vetélytársaitól.

A lipcsei tárgyaláson
bizonyosodott a három bol-
gár fővádoltjának: Dimitroffnak,
Taneffnek és Popoffnak az ár-
tatlansága, ugyisintén Torgler
kommunista képviselője is.

Ezeket, Torgler kivételével, akit in-
ternáló táborba helyeztek el, szaba-
don bocsájtották és kiutasították az
ország területéről.

A lipcsei főörvényszék egyedül
Van der Lubbet találta bűnös-
nek és ezért halálra is ítélte. Az
ítéletet végre is hajtották a hol-
landi ifjun.

Az 1934 június 30-i véres esemé-
nyek éjjelén Röhm tisztiszolgájának,
Ernst Krusenak sikerült Svájcba me-
nekülnie.

onnan írt levelet most Hinden-
burg elnökhöz, amelyben meg-
döbbenő bizonyítékokat szolgál-
tat arra nézve, hogy kik gyuj-
tották fel a birodalmi gyűlés
épületét.

MIT MOND A LEVÉL?

Alább közöljük a volt német ro-
hamosztágos levelének legdöbbenőbb
részeit, amelyeket az angol, ameri-
kai és francia világlapok oldalas cik-
kekben közölnek.

„Mint a rohamosztágos egykori
közkeletűje, saját elhatározásom-
ból és volt főnökömmnek, Röhmnek
megbízásából írok Önnek, Kegyel-
mes Uram. Főnököm érezte, hogy
meg fogják ölni és legfontosabb
iratait rámbizta, hogy halála ese-
tén az angol lapokban közlétegyem
azokat. Ezeket a bizonyítékokat,

ha addig nem ölnek meg engem is,
magam juttatom el az angol kor-
mányhoz.

MIÉRT ÖLTÉK MEG RÖHM-T?

Kruse Ernstnek hívnak és Röhm
vezérkari főnöknek voltam a tiszti
szolgája. Nem akarom védeni, tet-
telért, de még kell írnom, miért
kellett Röhmnek meghalnia. A ro-
hamosztágos feloszlását már ré-
gen elhatározták Göring és Hitler.
Röhm, aki nem akart beleegyezni
a feloszlításba, megfenyegette Hit-
lert, hogy nyilvánosságra hozza:
kik gyújtották fel a Reichstag épü-
letét és ezzel úgy Hitlernek, mint
Göringnek és Göbbelsnek a buká-
sát okozza. Emiatt a fenyegetés
miatt lőtték agyon a rohamosztá-
gosok vezérkari főnökét.

KIK GYUJTOTTÁK FEL A REICHSTAGOT?

„Röhmnek nem volt ideje nyilván-
osságra hozni a gyújtogatók
névét, megteszem én: 1933 február
10-én Röhm, Heines és Ernst tíz-
tagú csapatot alakított. Titkos gyű-
lést tartottunk és megbeszéltük a
részleteket. Mindenkit megeskettük,
hogy hallgatni fog és követi a pa-
rancsokat. Egy közülük nem akarta
vállalni, mert — mint mon-
dotta, — nem engedte a lelkiismeret-
rete. Többet nem láttam. Megöl-
ték. Van der Lubbe barátja volt a
közismerten homoszexuális Röhm-
nek. Ráesett a vezérnek a válaszá-
ra, Röhmnek, hogy ő legyen az,
akit a felgyújtott épületben a ha-
tóság emberei megtaláljanak. Lub-
be nem tudott a mi csapatunkról.
Egyedül ment be égő fáklyával a
kezüben a termekbe és gyújtotta
fel az asztalokat és székeket.

PRÓBAT TARTOTTÁK A GYUJTOGATÓK

„Göring házából földalatti alag-
ut vezetett a birodalmi gyűlés épü-
letébe. Ebben az alagutban kétiz-
ben tartottunk gyújtogatói főpró-
bát. Ott voltak: Heines, Ernst,
Röhm, Braecht, Stedtmann, Na-
gel, Sirop, Kummelsbach, Dieriger,
Bratsche, Lehman, Schmitz és én.

LÁNGRALOBBAN A GYÜ- LÉSTEREM

„Február 27-én éjszaka gyülekez-
tünk és a földalatti alaguton át-
mentünk a Reichstag épületébe. Va-
lamennyiünkönél volt egy gyűlé-
kony porral telt zsák és celluloid
tekercek. A zsákokat körülkötöt-
tük a celluloiddal és a gyűlékony
szallagokat kivertük a folyosó
végére. A gyújtózsínóról Ernst és
Heines foglalt helyet.

„Amikor Lubbe megérkezett

Röhm parancsot adott a szallagok
meggyújtására. A lángnyelvek gyor-
san harapóztak végig a gyűlékony
tekerceken, elérték a zsákokat,
azok felrobbantak. Mi elmenekül-
tünk.

A SZERENCSETTLEN BÜN- BAK

„Van der Lubbet megbeszélés
szerint megtalálták az épületben és
bírószág elé állították. Előzőleg azt
ígérték neki, hogy utlevelet kap
Amerikába és egymillió márkát...

„Hogy tartották be a szavukat?
Reszketek, mikor erre gondolok.
Tíz társam közül egy sem maradt
életben, mind nyomtalanul eltűn-
tek, csak Röhm, Heines, Nagel és
én éltük túl a szörnyű tettet. De
mi is állandó félelemben remeg-
tünk. A végzet be is következett.
Röhmöt, Heines és Nagelt június
30-án éjszaka lelőtték és két nap-
pal később Ernstet is elérte a sors
keze. A birodalmi gyűlés gyújtoga-
tói közül egyedül én élek még.
30-án éppen Münchenben voltam
és amikor meghallottam az ese-
ményeket, és nélkül menekültem,
de állandó halálfélelemben élek.

Kruse adataihoz semmi kétség sem
férhet. Ime ez is rávilágít a hitleriz-
mus igazi arcúlatára. A kampóske-
resztesek hatalmuk biztosítására gyuj-
togatóstól, gyilkosságtól, rablástól,
hamisítástól, hamis eskütől kezdve
semmitől sem riadtak vissza. Kruse
adatai nem utolsó sorban fognak
hozzájárulni a Hitler-rezsim elsöp-
réséhez.

Érzem, a végzet engem is utolér...

„A Röhm által nekem átadott
bizonyítékokat, parancs szerint, az
angol kormány rendelkezésére bo-
csátom.

Ernst Kruse.

A nagy világlapok elsőrendű for-
rásból szerezték bizonyítékaikat.

Ma mond ítéletet a vészbírószág Dollfuss gyi kosai fölött

Megalakult az új osztrák kormány

BÉCS. Tegnap megalakult az osz-
trák kormány, Schuschnigg lett a
kancellár, továbbá ő vezeti a had-
ügyi-, igazságügyi- és közoktatási
minisztériumokat is. Starhemberg al-
kancellár, akinek hatáskörébe tartoz-
nak az állambiztonsági ügyek. He-
lyettese Fey. Buresch pénzügyminisz-
ter, Berger-Waldenegg külügyminisz-
ter, Stockinger kereskedelemügyi,
Neustädter-Stürmer népjóléti minisz-
ter. Államtitkárok: Zechner tábor-

nok hadügyi, Pertner közoktatásiügyi,
Kawinsky igazságügyi, egyuttal
belsőügyi államtitkár is lett.

NÉGY OLASZ HADOSZTÁLY A HATARON

RÓMA. Tegnap négy hadosztály
parancsot kapott, hogy az Ausztriá-
ba vezető átjárókat őrizze. Brescia,
Brennenra, Sindida és Starwis-há-
gók olasz oldalán erős őrség vi-
gyáz arra, hogy az osztrák zendü-
lők olasz földre ne menekülhesse-

ÖSSZEÜLT A STATÁRIÁLIS BÍRÓSÁG

BÉCS. (A „Jóestét!” tud.) A sta-
táriális bíróság ma délután ül össze,
hogy ítéletet mondjon Dollfuss kan-
cellár gyilkosai felett. Előrelátható-
lag még ma este ítélet lesz s ez
esetben az ítélet kihirdetése után a
merénylőket felakasztják.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

RÁDIÓ

KEDD, július 31.

Bukarest. 13.45: Hírek, könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 20.45: Le-
mezek. 21.15: Rádiózenekar. 23.30: Le-
mezek.

Budapest. 7.45: Torna, utána hangle-
mezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás, köz-
ben hanglemezek. 13.05: Szalonzene.
13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 14.40:
Hírek. 17: „Tókiótól—Párisig” ifjúsági
felolvasás. 17.30: „A velencei filmművé-
szeti kiállításról”. Előadás. 17.45: Hírek.
18: Hanglemezek. 20.30: „Petőfi”. Élet-
kép egy felvonásban. 21.20: Emlékezés
Liszt Ferenc halála évfordulóján. Em-
lékbeszéd, ének, hangverseny zene-
kar, szimfonikus kölemlény, ének és ze-
nekísérettel. 22.50: Hírek. 23.10: Cigány
zene. 24.10: Liszt zongora számok.

Pozsony. 13.10: Lemezek. 14.40: Ma-
gyar hírek. 19: Lemezek. 19.15: Magyar
adás. 20.25: Énekszám. 20.55: Lemezek.
21.10: Orgona a Metropole moziból.
23.45: Magyar hírek.

Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Cigány-
zene. 14.30: Magyar hírek. 19.50: Leme-
zek. Magyar hírek.

Bécs. 12.30: Alpesi zene lemezek.
13: Rádiózenekar. 14.10: Déli zene. 21.15
Filharmonikusok zenekara. 24.50: Jazz-
zene.

Berlin. 13: Könnyű zene. 17: Fuvós-
zene. 19.45: Balladák. 23.50: Rádiózene-
kar.

TEKE-SPORT

Eredmények: Olimpia—Firtos, 11 já-
tékos, 132:128. Sport—UEC, 11 játékos,
114:108. Favorit—Vasas, 14 játékos,
170:132. Avram Iancu—Remény, 12 já-
tékos, 161:148. Transilvania—Hercules,
11 játékos, 122:121. Hivatalos eredmény
Matador csikók—Ghmes tréning mér-
kőzése 5—5 játékos, 78:58 a csikók ja-
vára. Gyönyörű eredmény. — Spor kör
mérkőzése a Derzi-testvérek Donát-uti
nyári pályáján a legszebb siker jegyén
ben zajlott le, több mint 500 tekéző
gyűlt egybe a jól rendezet mérkőzésre.
Eredmények: 1. Iris 14 tagu csapata,
181 pont, 2. Sport 14 tagu csapata 175
pont, 3. Vasas 13 tagu csapata 154 pont
és 4. Corvin 14 tagu csapata 151 pont.
Egyéni tiszteletdíjra 100 versenyző kö-
zül Veres Imre (Matador) és Balogh a
Sport tagjai 17—17 ponttal jutottak dön-
tőbe, rádobások: pénteken a Matador-
pályán. Hatos csapatversenyek: Mata-
dor 74 pont, Sport 65 pont, Corvin 65
pont. — Szöv. övv. elnök és dr. Deut-
schek disznók közötti egyéni mérkő-
zés eldöntetlen maradt. — Az ünnepek
legszebb része a díjkiosztás volt, ame-
lyet Bell, a Sport elnöke végzett. Dr.
Deutschek disznók diplomáját a szöv.
ügyvezető elnöke adta át beszéd kísé-
rében ugyanakkor Veres disznoknak is.
— Tekéző naptár. Hétfőn: Tréning a
Moderna-pályán. Kedd: Hargita-Firtos
a Gárdan-pályán. Szerda: Olimpia—
Sparta, revans, az Oltean-pályán.

Erdélyi Borozó

(Cal. Victoriei 41.)

Elsőrangú konyha,
prima fajborok!
IMRE LAJOS vezetésével.

◆◆◆

Minden szombaton
vásárhelyi vargabéles!
Esténként
szénensült flekken!

Román-görög kereskedelmi
egyezményről tárgyalnak
Bukaretsben

(BUKAREST.) Május hónap vé-
gén és június elején Bukaretsben meg-
indultak a román-görög kereskedel-
mi tárgyalások, amelyeknek célja egy
új kereskedelmi és kliringegyezmény
lefektetése volt a két ország között.

A görög megbízottak annakide-
jén különböző feltételeket ter-
jesztettek elő, amelyek tökéle-
tesen megváltoztatták volna a
jelenleg érvényben levő kereske-
delmi egyezményt.

Ezek a tárgyalások azonban bizo-
nyos nehézségek miatt megszakadtak
és folytatásukra mostanáig sem gon-
doltak az illetékesek.

A két ország közötti kereskedelmi

egyezménynek azonban jelentősége
van. Éppen ezért határozták el,
hogy a megszakított tárgyalásokat e
hét folyamán Bukaretsben folytat-
ják.

Éppen ezért a görög gazdasági
minisztérium megbízottja már
meg is érkezett Bukaretsbe.

Őt még két újabb megbízott követi,
akik a héten megkezdik a tárgyalá-
sokat a román megbízottakkal.

Az ipari és kereskedelmi miniszte-
riumban tegnap értekezlet volt, ame-
lyen megbeszéltek, hogy melyek lesz-
nek azok az irányelvek, amelyeket
a görög-román kereskedelmi tár-
gyalások folyamán követni fognak.

Véres zavargásokat okoznak az amerikai
sztrájkok -- Minneapolisban kihirdették
az ostromállapotot

(NEWYORK.) Minneapolisban a
sztrájkoló munkások megtámadtak
egy élelmiszer szállítmányt s utána
összeütköztek a közlelő rendőrség-
gel.

Az összeütközésnek hatvanharc
súlyos sebesült áldozata van,
ezek közül többen állapotuk re-
ménytelen.

A kormány 4 ezer főből álló nemzet-
őrséget állított az uccákra és kihir-
dette az ostromállapotot az állam

területére.

Minden kísérlet, amely a sztrájk-
kolók lecsendesítésére irányult,
meghúsult.

Ma délből lejárt a határidő, amed-
dig a munkásoknak választ kell ad-
niok a döntőbírók felszólítására.
Remélik, hogy a szigorú rendelkezé-
sek megszüntetik a véres zavargáso-
kat és a munkások talán még a jövő
hét folyamán elfoglalják helyeiket a
munkaasztalok mellett.

Egy boldog ország, ahol ezer meghirdetett
gépirónői állásra csak 4 jelentkező akadt

(LONDON.) A nagy gazdasági
fellendülésnek, mely most Angliára
ráköszöntött, egyik érdekes jele az,
hogy rendkívül nagy a kereslet gép-
írók iránt.

Egy nagy elhelyező iroda tulajdono-
sa kijelentette, hogy a múlt héten a
vállalatok

ezer gépirónőt kerestek és ő csak
négyet tudott közvetíteni.

A munkaügyi miniszter vizsgálá-
tot indított, hogy mi az oka a nagy
gépirónőhiánynak. Megállapították,
hogy a nagy londoni üzletházakban
alkalmazott géoirónők legnagyobb
része igen fiatal,

a 17—18 évesek vannak több-
ségben, már pedig az idén 5000-
rel kevesebb a 17—18 éves lány
Londonban, mint tavaly.

Ennek oka pedig az a születéscsök-
kenés, mely a háborús években állott
be.

A hiány egyelőre mindig nagyobb
lesz s ha a gazdasági fellendülés to-
vábbra is folytatódik,

komoly zavaroktól kell tartani
az üzleti életben.

Ugyanis jövőre még 10.000-rel keve-
sebb lesz a 17—18 éves lányok szá-
ma, mint az idén. Az egyensúly csak
1938-ban fog helyreállni.

A nagy keresletnek megfelelően a
gépirónők fizetése is emelkedett,
még pedig általában kétszeresére.
Míg ugyanis eddig átlag 1 fontot ka-
pott egy hétre egy fiatal gépirónő-
asszony, ma két fontot ajánlanak a
vállalatok.

Az egyik londoni elhelyezőiroda
vezetője azt mondta, hogy olyan
nagy szükség van gépirónőkre, hogy
nagy hálás volna, ha megfe-
lelő kínai nő jelentkezne az iro-
dájában.

Az elhelyezkedési lehetőség a film-
szakmában is igen nagy. Michael
Balcan, egy nagy filmgyár igazgató-
ja kijelentette, hogy nem tudnak
annyi embert kapni, mint amennyire
szükség volna.

Összeverekedett a kapitány az ékszerésszel

Különös incidens egy meg nem javított óra miatt

(BRAILA.) Feltűnő botrány tör-
tént tegnap este 8 órakor a város
központjában lévő Schönfeld Bernát-
ékszerész üzlete előtt.

Javában hullámozott az esti korzó,
amikor két pofon csattant el elég
hangosan, utána pedig egy tiszt
rangjelzés esett a földre.

Az ügy előzményei a következők:
Constantinescu tüzérkapitány a ta-

vasszal lefolyt nagy katonai lóver-
senyeken egy finom aranyórát nyert
rendkívül ügyes lovas mutatványai-
val. Az óra rövid időn belül azon-
ban felmondta a szolgálatot s a ka-
pitány bevitte Schönfeld ékszerész-
hez, akitől az óra származott, hogy
vagy javítsa ki, vagy adjon he-
lyette egy hasonló értékű ék-
szert.

A kapitány több ízben felkereste az
ékszerészt és felszólította, hogy ja-
vítsa meg már az órát.

Az ékszerész mindig talált va-
lami kifogást és a tegnapi na-
pig sem javította meg az órát.

Constantinescu a tegnap este ismét
felkereste Schönfeldet s mivel az óra
még nem volt megjavítva, éles szó-
váltás kerekedett az ékszerész és az
óra tulajdonosa között.

A szóváltásnak a csattanója két
natalmas pofon lett, amit Schön-
feld kapott.

Ő sem hagyta azonban annyiban a dol-
got, hanem

ráugrott a kapitányra, megfog-
ta az uniformisán lévő vállszo-
lág pántot és leszakította.

A helyszínére azonnal megérkezett a
rendőrkvesztör, hogy megvizsgálja
az esetet. A botrány nagy port vert
fel Brailában és valószínű, hogy még
súlyos folytatása lesz az ügynek az
ékszerészre nézve.

A dohányzás etikája

A férfiaknál ritkán található a ni-
kotinnak olyan teljes elviselhetetle-
sége, mint a nőknél. Már a fiatal le-
nyok sokkal érzékenyebbek a füsttel
szemben, mint a fiúk. Különösen
erős ez az ellenszenv a kilencedik, tí-
zedik életév körül. Később sem eny-
hül a szervezetnek ez a magatartása,
nem is szűnve a fejlődés éveiről. A
férfinél az ellenszenv idővel csök-
ken, a nőknél növekszik. A harmadik
év körül kezd a nő a dohányt
megszokni, de később az ötvenes
évek felé ismét felerősödik ellenszenv.
Furcsa megállapítás a szakemberek-
nek, hogy a vöröshajú nők ellenszen-
ve a legnagyobb a nikotinnal szem-
ben s a szőkéké is elég erős.

Erősen dohányzó emberek különös
vonzódásokat éreznek bizonyos sza-
gok, levegőösszetétel és ízek iránt.
A dohányzást önkéntlenül is abba-
hagyják kénes, vagy jódos források-
nál, vizeséseknél, éppen úgy az erő-
sen illatozó vetések, mint a hagyma-
vetés, fák, bokrok mellett, valamint
az enyő és bogyórák szagát érezve.

Ezzel szemben sokakat dohányzás
ra csábít a téhen- és lóistállók kiő-
zölgése, továbbá a tömjén, a frissen
vágott fa, stb. illata. Egyes nőket a
levendulavíz, vagy kölnivíz illata el-
lenállhatatlanul dohányzásra ingerel.
Jodoformszagnál sokan eldobják a
cigarettaikat. Hasonlóképpen ellenkezik
a dohányzóval a patika, pékség, a
mosókonyha gőze. Sokan rosszullétet
éreznek, ha ilyen helyen dohányzo-
nak. Hegyeiken, ködben szintén min-
denki abbahagyja a dohányzást.

Az is érdekes megfigyelés, hogy a
nők talán sohasem dohányoznak sö-
tétben. Itt magyarázatul szolgál az,
hogy a dohányzás illuziójához, élvez-
zetéhez nagy mértékben hozzátarto-
zik a füstnek látása is. Ugyancsak
alig esik meg, hogy meztelenül nap-
fürdőzők dohányozzanak. Megállá-
pitották azt is, hogy erősen izzadó
kezü-lábu egyének nem igen szoktak
dohányozni.

A javíthatatlan dohányosok a tu-
dósok tapasztalatai szerint a tanítók,
papok, újságírók és orvosok sorából,
de legtöbbször az erős szellemi
munkát végző egyének köréből ke-
rülnek ki.

Hirdessen
a „JÓESTETI”-ben

Az eleven emberpiac razziája Bukarestben

Munkában a munkanélküliség rendőrsége — Csak az nem gyanús, aki menekül
Ingyenjegyre várók lezüllött hadserege

(BUKAREST.) Látni kellene, milyen ellentétes kedélyhullám hömpölyög végig a bukaresti dologtalanok standján, mikor rajtuk üt a „triage”. Mi az a „triage”? Már közel másfél év óta tart rendszeres razziákat az ügynevezett csavargóbíró:ág rendőrsége, a „trriage”.

Ez úgy történik, hogy körül fogják a nagypiacot, ahol a munkanélküliek árulják eleven testüket, várva a boldogító és megváltó munkára.

Micsoda szörnyű had a munkára vágyók lezüllött népe:

Innen kerülhetnének ki a modern Dosztojevszkij-drámák hősei.

Legtöbbje hetek óta éheznek. S mikor a szerencsétlen páriák észreveszik, hogy embervadászat készül, menekülnek akarnak az őket körülölelő rendőrgyűrűből.

MÉG A FOGDMEGEKNEK SEM KELL AZ INGYEN ÁRU

Mindenki gyanús, aki — menekül. Mert a „trriage” fogdmegeinek nagy jártassága van abban, hogy ne nyuljanak az olyanokhoz, akik várnak a letartóztatásukra. Hogyisne az eleven ember piacon még a kopóknak sem kell az ingyen portéka. Annál inkább rávetik magukat azokra a férfiakra és nőkre, akikbe csak hál ni jár a lélek és akik most csodálatosképen úgy futásnak erednek, mint a nyul.

De hiába minden erőlködésük, a triage fogdmegei gyalog, motorkerékpáron, vagy autón utánuk vetik magukat és fülön csipik a menekülni igyekvőket.

Nosza, előveszik aztán férfiak, nők az igazolványaikat, hogy szabadulhassanak. De nincs szabadulás.

A munkanélküliség rendőrei nem ismernek sajnálatot. Az elfogottakat szuronyok közé veszik és a feltűnést keltő meret megindul a csavargóbíró:ág fogháza felé.

Egy nőt, aki polgárisan van öltözve, szintén elfogtak. Pedig állítólag csak

a kalotaszegi holmikat áruló férjét jött meglátogatni.

a „piac”-ra és az izgalomtól olyan rosszul lett, hogy kocsin kísérik a fogház felé. Tíz-tizenkét éves fiúcska, akit szintén munkanélkülinek soroztak be, nagy sunyin lejt a rendőget rendőr közt. A kölyök, aki lát hatra egyszer Jackie Coogan alakítását,

a menet közepéről lassan a szélre furakszik, félrelöki a feléje szegeződő csendőrszuronyt és mint a villám, úgy fut el a Calea Serban Voda felé.

Valóságos kis rendőrkülönítmény rohan a vásott Hüvelyk Matyi után. Hat rendőr, három csendőr és négy detektív A menet megáll, bámul és egy járőkelő véletlenül fülön csipik a gyereket. Egy kis ruha ki jár persze a pötömnyi delikvensnek, kezét annak rendje és módja szerint hátrakötik és puskatussal rászigálva, indul meg szegényke az elfogottak között. Stefan, a razzia vezére, egy cigányos arcú, bozontos göndörhajú detektív nagy szakismeretet szerzett a

munkanélküli kérdésekben.

— Ezek között több, mint a fele nem hivatásos munkanélküli, — mondja a detektív — hanem a falujából átlag minden három hónapban ideruccanó dilettáns, aki a sikertelen szerencsepróbát csak ürügyül használja fel néhány napi ingyenéletre.

A munkanélküliek fogházában, amely komor, dísztelen épület az Oboron, a Ion Marinescu-ucca 17. alatt, egész tűrhető sors várja őket. A koszt és lakás kérdése meg van oldva, egy-két hétig munkára fogják őket, míg össze nem gyűlnek megvénkint az ötvenes csoportok. Azután ingyen hazautazhatnak, kivéve az olyanokat, akiket többszöri csavargásban értek, mert az ilyeneket dologházba (Colonia de munca) csukják.

MINDENÜTT JÓ, DE LEGJOBB A POTYA STANDAN
Ebből a kilátástalan és meghatározó kísérletekből a szülőfalu és a főváros között persze

a szegény magyarok is derekasan kivesszik a részüket.

Ezelőtt bukaresti reményeik elhervadásával rendszerint elfogatták magukat, hogy ingyen hazautazhassanak. De mivel az ilyen hazatoloncolás rendszerint nem a legsimább formában történik, újabban a magyar munkanélküliek a munkaügyi minisztérium kiküldötténél jelentkeznek, aki az Északi Pályaudvar érkezési oldalán lévő hatalmas térségen székel és reggel kilenc órakor összerírják azokat, akik államköltségen akarnak hazautazni. Miután Bukarestben jelenleg szintén nagyon rossz a munkaviszonyok,

a feketélő tömegben bizony naponta sok száz magyar akad, aki várja, hogy a minisztériumnak megessen rajta a szive és vonatra tegyék.

De bizony két-három napig itt is kell időzniük a pályaudvar előtt az ingyenjegyre váró letört hazatérőknek. Rongyaikon hálnak, össze-

szedegetik a rossz gyümölcsöt, meg a barackmagot, amit az utasok hanyagtak el, vagy kéregetéssel üzik el az indulás boldog pillanatáig hátralevő idejüket.

Szóbaelegendünk egyikükkel, egy Kovács László nevű Vadul crisului szobafestővel.

A fiatal, 29 éves fiu ajkáról úgy folyik a panasz, mint a patak vize. Jeremiás siralmi enyhe fohászok az ő panaszához képest.

— Szeretnék legalább még egy hónapi munkát kapni ebben az évben — sóhajt fel Kovács László keservesen.

Mert a szegény fiatalember az esztendő első felében kerek három napon át dolgozott mindössze.

Fiatal hitestársával érkezett meg a fővárosba, telve a leggyönyörűbb reményekkel. Hova multak a jámbor fiu reményei és milyen mélyre sodródott a fiatal asszonyka, miután elfogta a főváros láza — mint anynyi más embert. Miután az asszonyka nem kapott munkát, egy darabig állta a fényes ajánlatokat, amiket a kalandéhes urak intéztek hozzá, akkor belefáradt és elfogadta az ajánlatokat.

INDUL A MUNKANÉLKÜLIEK VONATA

Itt nincs sirás és meleg bucsu. Csak egy kis bizakodás a szemekben — hátha otthon jobb lesz. Bukarest valaha Eldorádónak tünt fel a dolgozó magyarok szemében. Hogy lehet akkor, hogy a szegény páriáknak ezt az utját hetekig, hónapokig tartó éhezés, nyomorgás, bokrok alatt és a Dambovita partján való hálás előzte meg. S a pályaudvar előtt táborított gyújtó tömegnek utolsó reménye: a munkaügyi minisztérium ingyenjegye is várat magára. Testvéreim, ha hisztek e sorok sok iót és még több rosszat látott irójának, meggondolatlanul el ne hagyjátok pátriátokat. Erdélyországot.

Botrányos költözködés a Baritiu uccában

(KOLOZSVÁR.) Csinos kis szobadékorációban volt részük tegnap délután a Baritiu-uccai járókelőknek. Az állami gimnáziummal szemben levő 7. szám alatti ház tulajdonosa, özv. Bányai Lászlóné. Ő volt a főszereplő. A másik szerepet Mandel József női szabó töltötte be. A dolog előzményei:

A női szabó, aki Bányainé házában lakott e hónap elején megkapta a felmondását a tulajdonosnő részéről augusztus elsejére. Mandel elfogadta a felmondást és kifizette a lakbért augusztus elsejéig és a tegnapi napra megrendelt egy szekert azzal a nyugodt gondolattal, hogy butorait a délután folyamán elszállítja ujonnan kibérelt lakására.

Csak hogy a szabó tervezett és a háztulajdonosnő, mint legfőbb hatalom végzett...

Ugyanis Bányainé látva Mandel költözködési szándékát, észébe jutott, hogy Mandel egy nagyon szimpatikus fiu, mert, mikor az fel akarta rakni butorait a szekérre,

kézzel-lábbal tiltakozott az elköltözködési szándék ellen.

A háznak két bejárata van, egyik a Conzihul National uccára nyílik, ahol a teherforgalmat bonyolítják le, míg a másik a Malomárkonkeresztúti egy hidon vezet át. Bányainé fogta magát és a teherforgalmi kijárat ajtaját bezárta, de úgy, hogy elrontotta a zárat is. Mandel erre butorait a hidon át akarta kiszállíttatni, mire Bányainé azt az ajtót is lezárta egy biztosító kulccsal. A házból még többen is laknak, úgy, hogy a háztulajdonosnőnek állandóan az ajtó mellett kellett állnia s mikor jött egy-egy lakója, kinyitotta az ajtót. A szabó ilyenkor odaugrott, hogy menjen ki.

A fenti események azonban nem minden zaj nélkül peregtek le, élénk öröme a teljes ugorkaszezonban lévő, eseményekben szükkölködő arra felé sétáló kolozsvári polgároknak. Rövid időn belül nagyszámu nézőközönség élvezte az ingyenelőadást. Közben a lakók egyre sürűbben jár-

tak-keltek, úgy, hogy az ajtót nem lehetett zárva tartani.

Mit csinált erre a harcias amazon? Becsukta az ajtót, odarohant Mendel lakásához, beledugott egy biztosító kulcsot és azt is bezárta.

Szegény női szabó most az udvaron maradt. Butorai bent a lakásban, a szekér kint az uccán. A csinos kis esetenél jelen volt a háztulajdonosnő fia is, aki karbatett kezekkel, mint

egy második Napoleon nézte fensőséges nyugalommal az anyja és Mendel által rögtönzött ingyenes előadást.

Csak néha-néha szólalt meg, megjegyzéseket téve a női szabó fajiságára. A közönség máj fogadásokat kezdett kötni, hogy

kijön-e a szabó vagy nem.

Bányainé operacénekesnő megszégyenítő magas céket vágott ki, míg a szabó — lévén gyöngye nemről szó — csak néha-néha mert megszólalni. Minden párbeszédnek a vége az volt, hogy a két fél kölcsönösen ezt mondogatta egymásnak:

— Maga uri ember, nem szégyeli magát veszekedni a nyilt uccán.

Az esetnek Mandel vetett véget, akinek egy adott pillanatban sikerült meglőni a helyszínéről az V. kerületi rendőrségre, ahol magánlakásértéért feljelentést adott be a harcias háziasszony ellen. Folytatása az ügynek valószínűleg a járásbíró:ágon lesz. (m. t.)

Társadalmi élet

(—) Kirándulás a Székely-föld fürdőinek és természetes szépségeinek megismerésére. A „Székelyek” Kolozsvári Társasága, augusztus 2-án indul 9 napos kirándulásra a székely földre. Utirány: M. Vásárhely, Szováta, Parajd, Sz. Udvarhely. Homoród fürdő, Hargta fürdő, Csikszerecla, Zsögöd fürdő, Tusnád, Szt. Anntó, Bálványvár, Torja, Csiksomlyó, Gyergyó sztr. Miklós, Gyilkos tó 2 nap, Maroshévíz, Borszék. Jelentkezni „Gondoskodó”, Calea Victoriei 11., d. e. 9—1 és a társaság irodájában, Regina Maria 11. d. u. 6—8.

(—) Kétnapos kirándulás Szováta fürdő és környékére. A „Mured” Turista Szakszövetség vezetőségéhez érkezett tömeges kérések alapján augusztus 5. és 6-án közkívánatra ismét autós turát rendez Szováta fürdőre, ahol két kellemes napot fognak eltölteni a kirándulók. E kirándulás keretében fürdőznek a Medve-tóban és megtekintik Erdély legrégibb sóbányáját Parajdon. Hazatérés hétfőn éjjel. Turavezető: Györky Márton. Részvételi díj 170 lej. Jelentkezni ajánlatos előre, legkésőbb péntek estig az „Unio” papírkereskedésben, str. Memorandului. Vendégeket szívesen lát az egyesület vezetősége.

(—) Lázás tevékenységgel folynak az előkészületek a „Lyra” dalkör szeptember 9-én megtartandó zászlószentelési ünnepségére Hadházy Béla elnök vezetésével. A szép sikerekkel kecsegtető ünnepség nyilvános emelésére sikerült megnyerni védnököknek dr. Dunca Jenő prefektust, dr. Nistor Virgil alpolgármestert, Pulca Victor rendőrfőnököt és más közéleti nagyságokat, akiknek neve már kellő garancia az ünnepség teljes erkölcsi sikerére. Az impozáns ünnepség diszszónoka dr. János Gáspár közsmert kolozsvári ügyvéd lesz.

TIGRIS A KELEPCÉBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(43)

— Én megyek is már, folytassa a munkáját, Delton ur és ne haragudjon, hogy megrövidítettem a vasárnapját. Most én is szórakozni megyek, a klubban vacsorázom, — mondta — de legkésőbb 11-re hazamegyek, mert sok pihenésre van szükségem, hogy lélektanilag helyesen tudjak gondolkodni.

Mikor a titkár eltávozott, a rendőrt hívta be, akét Wilson rendelt a Willit-palotába. Jóképű, középkorú ember volt, aki katonásan jelentette, hogy Brown Johnnak hívják és már évek óta a rendőrség szolgálatában áll. Amióta a palotában van, semmi rendellenességet nem tapasztalt.

— Különösen a dolgozószobára vigyázzon, — figyelmeztette a detektív — a folyosóról ajtó nyílik, ahol egy betörő könnyen bejöhethet.

— Észrevettem, — mondta a rendőr — már voltam régebben is a palotában és ez rögtön feltűnt nekem.

— Mikor volt itt és miért?

— A bátyám hosszú ideig inas volt a lordnál, most két éve bérletet kapott Olburn Hillben és kulcsár lett a kastélyban. Egyszer engem is elhívott ide segíteni, mikor ez a könyvszekrény érkezett — egy berakásos nagy antik könyvszekrényre mutatott. — Azelőtt állványok voltak itt és régi könyvek állottak rajtuk, az egészet ládába raktuk és Olburn Hillben állították fel ugyanugy.

— Jól van, Brown, — szakította félbe a detektív, — jól vigyázzon mindenre!

Autójához ment, ahová Thomas is elkísérte és tiszteletteljesen érdeklődött a gazdája után.

— Ugy látszik, szerethették a lordot, — gondolta Illing, mialatt a klubba hajtott; megérkezve azonban igyekezett másra gondolni és jókedvűen vegyült el barátai között, akik örömmel fogadták. A klubban mindenki szeretett Illinget kellemes, nyugodt modoráért, jellemes embernek ismerték és emellett jó bridgepartner is volt. Most is egyszerre többen hívták játszani, de eredménytelenül, mert Lewin tábornok rögtön lefoglalta a fiatalembert.

— Jöjjen, Illing, vacsorázzunk együtt — belekarolt és vitte magával, — menjünk a Kék szobába.

Richard megadóan követte, de közben egyszerre megállt.

— Egy pillanatra, Lewin tábornok, — kérte — rögtön visszajövök, de itt látok valakit, akivel beszélnem kell. — Sikertelenül elfogta Switherst, az ismert gyémántkereskedőt.

— Swithers ur, kérem, feleljen gyorsan egy kérdésemre, hány milligram egy karát?

— Kétszázhat milligram, — felelt a meglepett gentleman, — talán felhagy a pályájával, Illing és gyémántkereskedőnek akar felelni? Én szívesen alkalmazom tanoncnak, — ajánlkozott tréfásan.

(Folytatjuk.)

Lánccal csaliák „hurokra” a rulet-tesek a nyerni óhajító kamaszokat

(KOLOZSVÁR.) Csak néhány nap telt el azóta, hogy a „Jóestét!” cikkének eredményeképpen a hatóságok betiltották a rulettjátékot. A hatósági betiltás érthető és igen alapos okok miatt történt.

Mert szombat este és vasárnap valósággal kifosztották ezek a házárdírozó játékháziak a hiszékeny embereket.

Egyszóval néhány napig csend volt. Nem ordították a sétatéren, a tyukpiacon és a külvárosokban, hogy:

„Mareati la timp domnilor!” ...
Néhány napig nyugalom volt. Sajnos, nem tovább... Tegnapelőtt és tegnap már ismét felütötték a fejüket a rulettesek.

Ezúttal a Szamos-parkot keresték fel és a kivilágított, zajongó térségen kezdtek operálni. Régi avas csokoládé nyereményekkel... ordítva és csalva...

Aztán megérkezett a láncjáték. Ez úgy megy, hogy a bankos a vékony láncot ügyes szemfényvesztő mozdulattal látszólagos hurokra veti és a

bámuló játékosok szeme elé dobja, úgy, hogy a lánc a földön két hurkot mutat. Valamelyik hurokba be kell hogy tegye a játékos a mutatóujját és ha az ujjon hurok marad, akkor nyert az illető...

De ez száz eset közül egyszer történik meg. Ötlejes alapon... Tehát a láncjáték nem egyéb, mint a legközönségesebb lelketlen házárdírozás a közönség bőrére.

De ha legalább megfontolt komoly elemek esnének a láncjátékos áldozatául nem volna baj. Megtanulnák legalább, hogy máskor számárára ne fecséreljék a pénzüket... De... és itt van a baj:

A „bankár” 15-17 éves kamaszokat szemel ki, akikkel könnyebb az elbánás... akiket könnyebben lehet becsapni... akik nem tesznek feljelentést.

Erélyesen követeljük az illetékes hatóságtól, hogy sem a rulettet, sem pedig a láncjátékot és egyéb házárdírozást ne tűrjön meg ezentúl a város területén!

Egész család súlyos mérgezésnek esett áldozatul az arzéntartalmu festék miatt

(BÉCS.) Különös körülmények között betegedett meg egy bécsi tisztviselőcsalád. Mint Bécsből írják, a család egyik tagja, az előzőleg makkegészséges asszony egy napon szédülésről panaszkodott, majd heves fejförései támadtak, olyannyira, hogy kórházba szállítása vált szükségessé. Teljes hétig ápolták, majd ismét egészségesen elbocsátották. Alig volt otthon azonban néhány napig, amikor a tünetek megismétlődtek, még pedig fokozott mértékben. Újból kórházba vitték, ahol most már négy hétig maradt.

Közben azonban a férjén hasonló tünetek mutatkoztak. Olyannyira, hogy hivatali kötelességének sem tudott eleget tenni: néhány nap múlva a gyerekek, cselédleány és egy náluk

lakó rokonhölgy is beleesett a különös betegségbe.

Időközben az egyik kezelőorvos ezt a kérdést intézte a beteg tisztviselőhöz:

— Milyen színűre van festve a szoba fala?

— Zöld — volt a válasz.

— Akkor meg van fejtve a rejtély — mondotta az orvos.

Kiment a helyszínre és megállapította, hogy a zöldre festett szobafal, mely ez esetben arzént tartalmazott, az okozója a család furcsa módon való megbetegedésének.

A tisztviselő pert indított a mázoló ellen, akit a furcsa perben a napokban fog kihallgatni a bécs törvényszék.

Súlyosan megbetegedett Byrd tengernagy délsarki jégkunyhójában

(NEWYORK.) Byrd tengernagy, az amerikai délsarki expedíció vezetője súlyosan megbetegedett s minden összeköttetéstől elvágyva, egyedül várja a jégsvatagban állapota jobbrafordulását. Byrd expedíciója, mint ismeretes, a déli sarkvidék Little America nevű fensikján ütötte fel táborát s innen indult el Byrd tengernagy négy hónappal ezelőtt, március 28-án déli irányban, hogy tanulmányozza a délsarki tél időjárási viszonyait. Byrd teljesen egyedül hagyta el a táborát és 123 mérföldnyire hatolt előre. Itt azután beleásta magát a jégbe, kis kunyhót vájt magának és berendezkedett a sársarki télre. Hat hónapot akart ebben a jégkunyhóban tölteni, mert ennyi ideig tart a délsarki tél, amelynek minden meteorológiai változását pontosan meg akarta figyelni.

Most azután szikratávirat érkezett a jégkunyhóból a little-amerikai tá-

borba, hogy az expedíció orvosa kezelés alá vegye. Byrd azt kéri a szikratáviratban, hogy küldjenek ki a táborból mentőexpedíciót a jégkunyhóhoz és szállítsák őt a táborba. A további meteorológiai megfigyelések végzésére Byrd az expedíció két professzorának kiküldetését kéri.

A little-amerikai tábor parancsnoksága a szikratávirat vétele után azonnal utnak indított egy öt emberből álló expedíciót a jégkunyhó irányában, az expedíció azonban a 123 mérföldből csak 28 mérföldet tudott megtenni s a Ross-jégteraszánál megakadt. A mentőexpedíció a rendkívül erős hó- és jégviharak miatt képtelen volt folytatni útját és visszatért.

Byrd tengernagynak így azután továbbra is ki kell tartania a délsarki jégkunyhóban. Pontos jelentések karjának állapotáról nincsenek, mert Byrd nem közölte, hogy mi baja van tulajdonképpen. Hetek is eltelhetnek

amíg a mentőexpedíció le tudja küldeni a délsarki tél viharait és meg tudja közelíteni a jégkunyhót. A little-amerikai táborban nagy aggodalommal várják Byrd újabb szikratávirati jelentéseit.

Emlékinnség a Zsidó Kórházban

A kolozsvári Zsidó Kórház egy-ünnepi megemlékezés keretében rótt le a kegyelet adóját ezekkel ezekben, akik ezt a közhasznú intézményt áldozatkészségükkel és közreműködésükkel létrehozták és kifejlesztették. A gyászünnepeken, melyen a város zsidó társadalma és testületei nagy számban vettek részt, Heves Vilmos emlékezett meg általánosságban a kórház jótévről, dr. Vas Zoltán Sebestyén Dávid főalapító érdemeit méltatta, különösen kiemelve azt, hogy a város és Erdély zsidó társadalmának oly példát adott, mely megtermékenyítőleg hatott mások áldozatkészségére is és ezért műve tulajdonképpen elhalt igazgatósági tagjairól és alapítóiról emlékezett meg, akik: dr. Stern Izidor, dr. Weiss Kálmán, dr. Kaszowitz Henrik, öv. Geisz Zsigmondné, Fischer Lipót, dr. Steiner Mór, öv. Schmidt Jakabné, mindnyájan a kórház egyesület lelkes támogatói voltak. Dr. Stern Vilmos a kórház orvosi karának megemlékezését tolmácsolta két kiváló orvosáról, akik városunk társadalmának is érzékeny veszteséget jelentett elhalálozásukkal. Szép szavakban méltatta az elköltözött dr. Vértess Oszkár és dr. Mezey Sándor orvosi tudományos működését és emberi erényeiket, amelyekkel magukat tisztelték és barátjaik előtt felejtethetlenné tették és akik a kórház orvosi nővérének emelésében igen jelentékeny részt kértek maguknak. A kegyeletos ünnepség Meister Sándor megható gyászéneke után dr. Heves Vilmos elnök záró beszédével végződött, aki az elhunytak szellemében való továbbműködésre szólította fel az élőket, mint amely az illetők iránti kegyeletos megemlékezés legmértékesebb formája.

Megfejtik a Husvét-szigete rejtélyét

Két tudós, Lavechery, a belga művészettörténész és Metraux, párisi múzeumőr, néhány nap múlva utnak indulnak a Csendes-óceánon fekvő Husvét-szigetekre, hogy ott különböző művészettörténeti és néprajzi kutatásokat végezzenek. Ezt a szigetet Roggereen holland admirális fedezte fel 1722-ben. A Husvét-szigeteken csodálatos szobrokat, műemlékeket találtak, melyek bevéseit mindezekig nem tudták megfejteni. Rengeteg ilyen műemlék van a szigeten. Pierre Loti hozott magával először egy embernagyságú szobrot a Husvét-szigetéről, melyet a párisi néprajzi múzeumnak ajándékozott. A sziget benszüllöttjei is bámulatos művészi hajlamot mutatnak, fára festenek és szobrászattal is foglalkoznak. Egyesek úgy tartják, hogy a szigeten lévő szobrok ó-indiai művészetek maradványai.

A két tudós, aki a napokban érkezik a Husvét-szigetekre, karácsonyig szándékozik ott tartózkodni. Remélik, hogy érdekes felfedezéseket tesznek majd és megfejtik a Husvét-szigetek rejtélyét.

Lapunkban hírdetni biztos sikert jelent!

„Anyósok” napja

Az ének van egy napja, amikor megemlékeznek az anyák napjáról. Az „anyák napját” után most anyósok napjáról hallunk. A szociális logika azt kérdezheti: Mi szükség van erre? Hiszen, aki anyós, az egy személyben anya is. Eppen ez az, amiről szó van! Erről feledkeznek meg a szellemiség, amelyet a közkeletű humor területén az anyósviccek képviselnek. Ezek a viccek néha bizony tulmennek az értelmetlen csipogás határán. Lényegileg éles és képméltatlan állásfoglalást fejeznek ki azon idősebb hölgyek ellen, akik gyermekeik megházasodása után részt akarnak venni a következő nemzedék életében, férjes lányuk vagy nőjük sorsával tovább is törődnek, esetleg beleszólnak az unokák nevelésének irányításába. Mindezt az anyai és nagymamái szeretet jogán teszik, vagy igénylik. Nem találnak mindig megértésre, amint, hogy ők maguk is olykor talán kellő megértés, kellő türelmet nélkül tölthet be szerepüket. Helyzetük kényes a családi keretben és gyakran vezet kisebb-nagyobb összetűzésekre. De hiszen minden végre, sőt tovább megyünk: minden emberi kapcsolatban megvannak az érzékeny felületek, veszedelmes ütközéspontok. Az öregek és fiatalok viszonya pedig — ahová az anyós-vő viszonylat is sorolható — kiváltképpen tele van könnyen robbanó érzelmi aknákkal. De, hogy ennek a helyzetnek az akár tréfás, akár komoly közfelfogásban egyedül az anyós legyen a bünbakeja, az se nem igazságos, se nem lovagias dolog. Valahol rájöttek erre. Akadt egy állam, amely meghonosította az anyósok napját, hogy tüntessen az anyós-
viccek járványos izléstelensége ellen. Melyik ez az állam? Texas! Az a Texas, amelynek lakói mindeztideig a durvaságukról voltak hírhedtek. Érdekes és meglepő, hogy éppen itt született meg egy egészen különleges gyengéd célzatu társadalmi mozgalom gondolata. Az anyósok napjának intézménye, úgy lehet, a Texas-
viccek elől is ki fogja rántani a gyékényt.

Értesitem

a mélyen tisztelt vevőmet, hogy külföldi tanulmány-
utamról megérkeztem. — Legújabb modellekkel dusan felszerelve, kész áruaktárral és legolcsóbb árakkal állók a hölgyek rendelkezésére. Üzletemet a Piața Unirii 17. sz. alá helyeztem át a Confectivul szemben, bejárat a Str. Matei felől. További szíves pártfogásukat kérve:

ORGONA
szalon,
kézimunka
előnyomda.

Thalia (Szinkör) Mozgó

Ma közkiánatra:

FRANKENSTEIN

egy ember, aki szörnyet alkotott. Boris Karloff legnagyobb alakítása. Előtte journal és vigjáték. Leszállított helyárok: 10 és 18 lej. Gondoskodjék idejében jegyről.

Jön! Misu Julius! Jön! Misu Julius! Jön!

SPORT

Kiesett a Románia a nemzeti bajnokságból

TAC Románia 5:1 (1:0)

(TEMESVÁR.) (A „Jóestét!” tudósítójától.) A Románia tegnap játszotta le második selejtező mérkőzését a TAC-cal, amelytől súlyos vereséget szenvedett. A Románia e súlyos vereségével

kiesett a nemzeti bajnokságból s ösztől kezdve a kerületi bajnokságért fog játszani.

A játék igen heves irammal kezdődik. A 10-ik percben Doci olyan szerencsétlenül esik, hogy vállperccs rándulást szenved s ettől kezdve csak statisztál. Változatos és mindvégig izgalmas játék után a 21. percben Posák lövi az első gólt. A félidő befejezése előtt Capusannak alkalma van egyenlítani, de jó helyzetben fölé lö.

Szünet után a TAC döntő fölénybe kerül, a 15. és 17. percekben Posák révén újabb gólokat érnek el. Ugyanő lövi a 22-ik percben a negyedik gólt is. A Románia játékosai tiltakoznak a gól ellen, mire

Crizát és Felecan a bíró kiállítja.

A kolozsváriak elkeseredetten támadnak és sikerül Coborzan révén szépíteni az eredményen. Befejezés előtt néhány perccel Korony beállítja a végeredményt.

Az aradi Vladovicu kapitány erőlyes, körültekintő játékvezető volt.

Kikapott a Hakoah Nagybanán

(NAGYBÁNYA.) Phönix—Hakoah (Bécs) 1:0 (1:0). A bécsi Hakoah, amely eddig sorozatos sikereket ért el erdélyi turája során, tegnap 2500 néző előtt, reális körülmények között vereséget szenvedett. A győztes gólt Nagy lőtte.

(NAGYVÁRAD.) NAC—Crisana 2:1 (0:1). A NAC pompás csatárjatekkal biztosan győzött a Crisana ellen Lakatos és Bodola góljaival. A mérkőzés végeztével a Crisana játékosok csúnyán megverték Burdean aradi bírót, aki az esetről a szövetségnek tesz jelentést.

MÁRAMAROSSZIGET. Haggibor—Sámson 1:1 (0:0).

MAROSVÁSÁRHELY. Universitatea—Mures 4:2 (3:2). Az egyetemiek végre, annyi balsiker után, nagy küzdelem után győztek.

BRASSÓ. BCFR—CFR Brassó 2:0 (1:0). Selejtező, bíró: Xifandó. A bukarestiek góljait Medve lőtte. A második mérkőzést Bukarestben játszik le.

PLOESTI. Prahova—Gloria Arad 3:2 (2:1). A Prahovának nehezen sikerült kiverkedni a győzelmet, ami azonban nem elégséges ahhoz, hogy a

nemzeti bajnokságba kerüljön, mert az első mérkőzésen az aradiak 5:1 arányban győztek.

ARAD. AMTE—Olimpia Szatmár 3:0 (2:0). Az aradi munkáscsapat fényes revánsot vett a mult héten elszenvedett 4:2-ös szatmári vereségért. Győzelmével az AMTE a nemzeti ligában marad. A győztes csapat góljait Mangold és Szinder (2) lőtte. Dr. Morar mindkét fél megelégedésére vezette le a meccset. A mérkőzés után a közönség a levonuló Olimpia játékosokat súlyosan inzultálta.

SZÉP SIKERREL FOLYT LE a marosvásárhelyi MSE országos uszóversenye, amelyen a legjobb kolozsvári uszók is indultak. A verseny keretében 14 rekord dőlt meg.

Kiesett a Juventus a Középeurópai Kupából

(GENOVA.) Huszezer főnyi közönség előtt tegnap játszották le a második Juventus—Admira középeurópai kupamérkőzést, melyet a Juventus nyert meg ugyan 2:1 (1:0) arányban. Győzelme azonban nem elégséges a továbbjutásra, mert az első fordulóban az Admira Bécsben 3:1 arányban győzött s így a Középeurópa kupa döntőjében a Bolognának a bécsi Admira lesz az ellenfele. A magyar Iváncsics kitűnően bíraskodott.

Féltucat gólt lőtt a Hungária Munkácson

(MUNKACS.) A Hungária Labdarugócsapata tegnap a MSE ellen 6:0 (2:0) arányban győzött. A győztes csapatot a közönség meleg ünneplésben részesítette. A budapesti csapat szombaton Ungváron játszott az SK Rusy ellen és 3:2 (1:0) arányban győzött.

AZ ANGOL—FRANCIA atlétikai viadalt 66.555.5 pontarányban az angolok nyerték.

DONOGÁN, a kitűnő magyar diszkoszvető tegnapi versenyén 48.83 m.-es eredményt ért el, ami a legjobb idej teljesítmény.

A NEMZETI BAJNOKSÁGBAN a következő csapatok indulnak: Ripensia, Venus, NAC, TAC, Universitatea, Unirea Tricolor, Crisana, AMTE, Kinizsi, Juventus, Glória és a BCFR—ACFR győztese.

A MAGYAR VIZIPÓLOBAJNOKSÁG nagy meglepetése a SzUE győzelme az FTC ellen. Eredmények: SzUE—FTC 6:3 (3:1). III. ker.—MESE 4:0 (3:0). UTE—MAC

6:1 (2:1). III. ker.—MTK 2:1 (0:1).

AZ UJPESTI TE USZÓVERSENÝÉNEK főbb eredményei: 100 m.: 1. Csik 1 p. 0.4 mp., 400 m.: 1. Lengyel A. 5 p. 09.8 mp. 4x200 m.: 71. BEAC 9 p. 58.6 mp. 100 m. hát: 1. Hazai 1 p. 15.6 mp.

SZANISZLÓ JÁNOSRÓL a KAC volt kitűnő játékosáról azt írták a lapok, hogy a Ripensához szerződik. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a jeles csatár, aki többször szerepelt a magyar amatőrválogatottban, az Ujpesthez szerződik. Jó állást és maximális fizetést biztosítanak az Ujpestben Szaniszló számára.

TIZ CSAPAT NEVEZETT BE a magdeburgi Európa vízipóló bajnokságra: Görögország, Németország, Svédország, Spanyolország, Magyarország, Belgium, Csehszlovákia, Franciaország, Hollandia és Jugoszlávia. Függőben van Olaszország és Anglia nevezése.

KAJANTÓI KOLPING—HSC BÁNFFYHUNYAD 2:1 (1:1). A Kolping-fiúk megérdemelten győztek Istvánffy és Bálint góljaival.

Játszadozás közben petróleumot ivott és meghalt egy kolozsvári kisleány

(KOLOZSVÁR.) Tegnap halálos kimeneteli gyermektragédia játszódott le a Gruia-uca 11. szám alatti házban. Kudor András lakatos 2 éves Judith nevű kislánya

játszadozás közben rátalált a petróleumos üvegre, amelynek tartalmából ivott.

A gyermek a petróleumtól rosszul lett, annyira, hogy hozzátartozói azonnal a mentőket értesítették. A mentők előbb a Cosmutza-szanatóriumba, majd a gyermekklinikára innen pedig a Park-szanatóriumba szállították a szerencsétlen gyermeket, akin azonban az orvosi tudomány nem tudott segíteni s délután 4 órakor

a kisleányka meghalt.

A gyermekszerencsétlenség ügyében a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— Értesítés. Tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy 1934. augusztus 1-től kezdve autóbuszaink közlekedni fognak a Prof. Marinescu-vonalon: Örültekháza, Regală, Iorga, P. Unirii, Iris-uccákon és vissza. A Piața Unirii-n a Prof. Marinescu felé a megálló az Albina bnk előtt lesz. RAPID Sindicatul Proprietarilor de Autobuse Cluj.

— Mindazoknak, akik megboldogult szeretett jó férjem, illetve édesapám halála alkalmából részvétüket fejezték ki, ezuton is hála köszönetet mondunk. Özv. Platz Kálmánné és fia.

MARIANUM kézimunka kiállításáról készült fényképfelvételeket közli a Lévay Árpád iparművész kiadásában megjelent

Művészujjak

kézimunka és iparművészeti lap most megjelent száma. Ára 25 lej.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Raktárnok, Modern lakás, Hűség, 50.000, Orvos, Betétkönyv, Magas barna tisztviselő, Diszkrét, Negyedévre előre fizetek, Állandó egzisztencia, Olcsó jelígekre levelek vannak a kiadóban.

INTELLIGENS urinó, szerény jövedelemmel házasság céljából 50-60 év közötti nyugdíjas uriember ismeretségi keresi. „100” jelíge. (4497)

HÖLGYEIM! Középkorú, magas, jömegjelenésű előkelő állású ur megismerkedne csakis intelligens, ideális és finomlelkű anyagiilag teljesen független középkorú urinóval. Lehet vidékről is. Nem kalandot, de kölcsönös szimpatia esetén komoly életfársat keresek. Leveleket életkörülmények részletes megírásaival „Időgen város” jelíge alatt a „Jóestét!” kiadójába kérek. (4471)

KERESEM egy 25-30 év körüli középtermetű, szimpatikus, művelt tisztaságszerető, szerényigényű ház tartáshoz értő, tisztességes leány vagy asszony ismeretségi, komoly házasság céljából. Megfelelő szituációval és saját házzal rendelkező gépmester. Lehet teljesen szegény, de föltétlen jólelkű, ki vállalná azt is, hogy két kis gyermekemnek anyja legyen. Csak kolozsvári és egészen független nő teljes címmel ellátott közvetlen levelére válaszolok. „Sürgős, minél hamarabb” jelíge a kiadóba. (4487)

MISS ELISABETH a mindenféle csodált híres grafológus (jós)-nő, rövid ittléte óta valósággal meghódította városunk közönségét, mindenben eltaláló igaz mondásai folytán, amit tudományos és modern alapon végez. Fogad szerény díjazásért Piata Mihai Viteazul 15. sz. (4482)

„HÜSÉG”. Kérem levelét átvenni a kiadóhivatalból. „Hivatalnok”. (4485)

ADÁS-VÉTEL

HAZ eladó igen olcsón: szoba, konyha, speiz; egy külön szoba, 2 kemencéből álló pékség, istálló, faskamrák, szép veteményeskert. Str. Take Ionescu 55. (4418)

EGY jókarban levő indító ellenállás 15 Amp. „Ganz” eladó. Cim a kiadóban. (4385)

PESTI HIRLAP KÖNYVEL, Színes Regényt, Pengős, Félpengős Regényt használt, de csak jó állapotban vesz a CULTURA ANTIKVARIUM Cluj, Str. Memorandului 4., hátul az udvarban. (2143)

LEGMAGASABB árban veszek ócskaruhát, Str. F. David 13., üzlethelyiségben. (4212)

200 LITERES festékes hordók eladók. Cim a kiadóban. (4069)

FORD luxusautóra csukott karosszéria kereket. Cim a kiadóban. (4061)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

ELADÓ kitűnő állapotban ebédlő, masszív diófa szekrény, konzultorkör, ingaóra. Str. Garibaldi 16. sz. Str. Grigorescu mellett. (4395)

SZÉP telek eladó. Str. Oăsanu 95. Értekezni Str. Vacarescu 16. (4476)

JÓKARBAN levő versenykerékpár eladó. Str. Cogălniceanu 27. (4472)

SZEKRÉNYEK, ágyak, asztalok, szalonok, mindenféle butorok olcsón eladók. Használt butort veszek. Xanopol 16. (4475)

JÓFORGALMU bodega betegség miatt azonnal átadó. C. Decebal 3. (4489)

EGY 50 literes aranyhalas akvárium nagyon olcsón eladó. Fülöp fodrász, Cal. Regele Ferdinand 17. (4499)

KIADÓ LAKÁS

EGY üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim: Éva-szalon, Str. Iorga 2. sz. (4367)

EGY eszinosan butorozott különbejáratu szoba augusztus 1-re kiadó. Cal. Motilor 81. (4199)

KIADÓ szeptember 1-re 2 szoba, konyha, speiz, egyik szoba külön bejárattal Str. Praporgescu 1., havibér 1600. Értekezni Léb fivérek-nél, Piata Mihai Viteazul No 8. (4386)

MODERN 4 szoba, hall, fürdőszobás lakás két terrasszal kiadó. Str. General Berthelot ro. Ugyanott 3 szobás lakás emeleten kiadó. (4155)

KIADÓ szoba konyha butorozva, vagy anélkül 650 lejért. Str. Cap. Ignatz 7. Megtekinthető d. u. 2-ig. (4479)

KIADÓ vendéglő bodegával, 2 nagy helyiség berendezéssel, 1 szoba konyha lakással, autóbusz megálló, víz, villany, szép tiszta tágas udvar feltűnő olcsón, augusztus hó 15-én átvehető. Cim: Pop háztulajdonosnál, tSr. Pata 102. Délután 2-5-ig. (4491)

AZONNALRA kiadó 3 szoba, konyha, elő-, fürdőszobából álló lakás a C. Motilor 141. sz. alatt. Értekezni: Str. Mănăsturului 88. sz., naponként 1-4 óráig. (4483)

KICSI butorozott szoba kiadó. Str. Bratianu 20. (4481)

GYÁRNAK, műhelynek alkalmas beton helyiség (25x5; 4 m magas) kiadó. Ugyanott 3 szobás, konyhás komfortos és egy szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Páris 62. (4496)

ÁLLÁST KERES

ÁLLÁST keresek 30-35.000 lej óvadékkal raktárnoknak pénztárnoknak, avagy más megfelelő. Cim a kiadóban. (5001)

ÖNÁLLÓAN dolgozó operatív és technikai munkákban precíz bizonyítványokkal rendelkező fogász társulna, csak vidékre, esetleg állást keres. Leveleket a kiadóba „Perfekt” jelígeire kérek. (4486)

ÁLLÁST KAPHAT

SEGÉD a textilszakmában, önálló eladó és kirakatrendező felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. S. Citron, Turda. (4409)

MINDENES főznitűdő leányt, vagy egy bejáró főzőnőt augusztus 1-re keresek. Str. Cuza Voda 8., földszint. (4359)

VEGYI vasalónőt felvesz Gavalér. Calea Traian 20. (4474)

KERESEK szerény igényű apólonót beteg mellé. Seiler, Calea Victoriei 39. I. (4477)

ÜGYES varrónőt keresek esetleg teljes ellátással. Str. Gen. Gherescu 1. Jelentkezni d. e. 11-12-ig. (4478)

VARRÓLEÁNYT keres azonnalra Elisabeta-szalon, P. Unirii 22., emelet. (4498)

ÖNÁLLÓ masamódot és értelmes kifutóleányt fölvesz Fortuna. Regele Ferdinand 22. (4495)

KÉSZPÉNZ garanciával rendelkezőnek szerény megélhetést biztosít Mercator, Calea Victoriei 20. sz. (4492)

KISEBB családnak bejárónőt keresünk. Adorján. Cal. Regele Ferdinand 57. (4484)

KÜLÖNFÉLÉK

TÜZIFA

mázsája aprítva 50 lej, öle 695 lej. (I. oszt. száraz bükkhasáb). Mázsánként is házhoz szállítjuk. Megrendelhető kiadóhivatalunkban vagy 1570 telefonon. (4406)

CSUNYA, elhanyagolt, szeplős, májfoltos, pattanásos, ráncos arcborét legújabb módszerrel teljesen rendbehozzák az „UNIVERSO” kozmetikai szalonban. Piata Unirii 13. (734)

FILLÉRES NYELVKURZUSOK a románból. Kezdek, erős kezdők haladók. Beszélgetés, fogalmazás, iatos csoportokban. „Libro”-ban Str. Memorandului 8. (3617)

TISZTELETTEL értesitem a n. é. közönséget, hogy az orth. izm. hitközség huscsarnokában (Dubălarilor 1. sz.) kizárólag csak nálam 1 kg. növendék- és marhahús 18 lej 1 kg. szopóborjúhús 26 lej. Mindennap szép és friss hús áll a t. közönség rendelkezésére. Szves pártfogást kér: Lévy. (4407)

SZABADALMAZOTT kapa és szántó géphez pénzes társat keresek, szakember előnyben. Cim: Lebovics, Str. Baciu 3. (4283)

ELVESZETT folyó hó 26-án egy női retikul, arcképes vasuti igazolvánnyal. Kérjük a megtalálót, hogy jutalom ellenében adja be kiadóhivatalunkba. (4488)

EGYEDÜLLÁLLÓ urinó társat keresek bevezetett türethez 15.000 lej készpénzzel. Leveleket „Biztos megélhetés” jelíge a kiadóba.

— A VILLANY-, VIZ- ÉS GYÁRSZERELŐ mesterek július 31-én kedden este 8 órakor az Ipartestület helyiségében (P. Unirii) taggyűlést tartanak, amelyre az összes tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

— MŰVESZUJIAK címmel rendkívül izléses kiállítás, gazdag tartalmu, házagpótló kézimunka és iparművészeti lap indult meg Kolozsváron Lévy Árpád ismert festő és iparművész gondos és szakavatott szerkesztésében. A női társadalom részére nélkülözhetetlen, sikerült illusztrációkban bővelkedő, nivós szaklap magában foglalja a kézimunka, kalotaszegi varrottas háziipar, lakás és iparművészet, szépségápolás, divatháztartás stb. hasznos tudnivalóin kívül a román népművészet jellegzetes szépségeit és nemzeti motívumait és minden számban icsámolható mintalap mellékletet tartalmaz. A 20 oldalas „Művészujjak” 28 lejért mindenütt kapható. Érdekes és változatos tartalmánál és olcsóságánál fogva a legnagyobb érdeklődésre elterjedtségre számíthat.

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma hétfőn utoljára: I. Vágyak éjszakája. Stefan Zweig „Égő titok” című novellája után. Fősz.: Willy Forst. — II. A Nap dala. Fősz.: Lauri Volpi, a világ legjobb tenoristája. Zene: Pietro Mascagni.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: A szerelem foglya, németül beszélő világláger. Főszerepben: Clark Gable és Norma Shearer.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn, kedden 7 és 9 órakor utoljára: A kémszolgálat. Orosz kémdráma.

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsort láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

híres társulata Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER-NYOMDA
kőforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Julius 31. Kedd. Róm. kath.
L. Ignác Oszkár. Prot. L.
Ignaz, Ernestine. Gör. kath. S. Drepl.
Eudochiu. Izr. 19. Aw. Taanis.

JOESTET!

HATÁRIDŐ

Kiss: Mikorra is ígertem neked,
hogy megfizetem az adósságomat?
Nagy: Február két utolsó napjára.
Kiss: Az nem lehet: februárnak
három napja van a két utolsó napja...

EMLÉK

Fiatalember. Emlékszik, Mancika,
hogy 2 évvel ezelőtt megkértem a
kezed és maga kikoszorózott?
Fiatal leány: Igen, Béla, ez a leg-
nagyobb emlékem...

FÉLREÉRTÉS

Ezredesné: Kérlek, Károly, nem
bírom ki a te büdös pipát!
Ezredes (a tisztiszolgához): János,
vidd ki!
Tisztiszolga: Parancsára, ezredes
ur: a méltóságos asszonyt, vagy a pi-
pát?

NULLA

Fiatalleány: Akihez én feleségül
megyek, annak a jövedelme sok nul-
lából kell, hogy álljon.
Fiatalember: Akkor jöjjön hoz-
zámmal anygal... az én jövedelmem
is nulla áll...

HIBA

Tanító: Móriska, te tegnap elke-
szültél az iskolát!
Móriska: Tanító ur, kérem, leg-
jobb azt tetszett mondani, hogy a
legjobb ember is hibázhat egyszer
életében...

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet jelentése sze-
rint nyugati széljárás, felhősödés,
esők. helyenként záporok várhatók.
A hőmérséklet alig változik.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Ezen a héten a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgál-
latot: Dr. Biró (Piata Unirii), Deme-
ter Cornel (Calea Motilor), Apostol
(Calea Regele Ferdinand), Palóczy
(Calea General Foch).

— Hetekig bolyongott a brailai
mocsarak között két eltévedt gyer-
mek. A brailai mocsarak Serban
pontjánál tegnap két Volintiru kis
gyermeket talált a csendőrség járőr.
A két gyermek Teodor és Albu
Petru, két héttel ezelőtt tévedt el.
Édesapjukkal jöttek Brailából, de
apjuk egyszer csak hirtelen eltűnt
és élelmiszer és segítség nélkül
hagyta őket a mocsárban. Eltévéd-
tek és teljesen elgyengülve járták
a mocsarakat, kivézető utt keres-
ve. Nádmezzel és nyershalakkal
táplálkoztak. A csendőrség megin-
gította a nyomozást az apa fel-
lérésére. Az a gyanu merült fel
ugyanis hogy öngyilkos lett. A
két gyermeket, akik borzasztóan
lesoványodtak, kórházba szállították.

Holnap, kedden a **Royal-Mozgóban** premier. Először
Kolozsvárt. I. **Az utolsó Don Juan.** — Főszerepben:
Douglas Fairbanks, Bebe Daniels. — II. **Carevics.** Lehár
világhírű operettje. Főszerepben: Mafta Eggerth.

LEGUJABB

Elfogták Brandaburát, a rettegett
rablóvezért

(IASI.) A hatóságoknak hosszas haj-
sára után sikerült tegnap letartóztatni
Brandaburát, az ismert rablóvezért,
aki néhány hónappal ezelőtt több tár-
sával megszökött a nagyenyedi fog-
házból. Az elfogott banditát átad-
ták a jasi ügyészségnek.

Osztrák légiónáriusokat tartóztattak
le Németországban

(BÉCS.) Innsbrucknál az osztrák
hatóságok lezárták a német határt,
mivel az a gyanu merült fel, hogy
az osztrák légiónáriusok Németország-
ból át akarnak jönni Ausztriába. Az
osztrák légiónáriusokat a német ha-
tóságok vették gondozásba és szállí-
tották Münchenbe. A légiónáriusok
közül többen nem akartak engedel-
meskedni, mire nyomban lelőtték
őket.

Augusztus elsején uccára dobják
a magyar vasutasokat

Semmitőszék dönt az elbocsátások ügyében

(KOLOZSVÁR.) Több ízben fog-
lalkozott már a „Joestét” a magyar
vasutasok szomorú sorsával, akiknek
feje fölött állandó Damokles-kard-
ként fenyegetett az elbocsátás veszé-
lye. Ezelőtt mintegy hat héttel „fe-
gyelmi bíróság” elé állították a vas-
utasokat. A bizottság-elnöke Decusa-
ra törvényszéki elnök volt.

Mint ismeretes, a szerencsétlen, ki-
semmizett magyar vasutasok azt kér-
ték a bizottságtól, hogy ha már el
kell hagyniuk szolgálati helyüket,
amelyet évtizedek hosszú során át
felettései legnagyobb megelégedésére
töltöttek be, legalább nyugdíjigényü-
ket, vagy végkielégítés iránti követel-
ésüket ismerjék el. Akkoriban nem
hozták nyilvánosságra a teljes ítélet-
et, hanem csak

olyan hírek szalngtak, hogy a
vasutasoknak menniük kell
ugyan 1934 december 31-én állá-
saikból, de a tíz éven felüli szol-
gálati bíróknak elismerik nyug-
díj igényét.

Annál rettenetesebb csapás a ma-
gyar nemzetiségű vasutasokra az a
miniszteri rendelet, mely ma érkezett
meg az államvasutak vezérigazgató-
ságtól a kolozsvári üzletvezetőség-
hez. Az 5336—1934 június 28. kel-
tezésű

távirati rendelkezés kimondja,
hogy a fegyelmi bizottság ítélete
alapján az összes magyar vasuta-
sokat augusztus elsejével végleg
szélnék eresztik. A rendelkezés
nem szól sem végkielégítésről,
sem pedig nyugdíjaztatásról.

Clujon legolcsóbban, legszebben
és a legdivatosabban

Czink

modernül berendezett kekmefestő
és vegytisztító gyára dolgozik!

Két nap múlva tehát száz és száz
vasutas család kenyérkeresője hagyja
el helyét a munkapadokban és kezdi
meg kálváriás útját.

A helyzet azonban még nem vég-
leges, mert a magyar vasutasok
a rendelkezést a leegmagasabb
bírói fórumhoz: a Semmitőszék-
hez feleltették meg.

Talán az majd irgalmasabb lesz hoz-
zájuk.

Az ügyészségre vitték
a korcsmárost, aki állítólag
megbecstelenítette
nevelt leányát

(KOLOZSVÁR.) Szombati szá-
munkban jelentettük, hogy a rendőr-
ség letartóztatta az egyik P. Mihai
Viteazul-i korcsmárost, aki állítólag
13 éves nevelt leányán több ízben
erőszakot kísérelt meg. A letartóztat-
ást a III. kerületi rendőrség foga-
natosította és a férfit átadta a sa-
vábki kihallgatás végett a központi
rendőrségnek. A vendéglős itt tovább-
ra is kitartott tagadása mellett, de
ennek ellenére ma délelőtt a gyanu-
okok alapján az iratokkal együtt a
gyanusítottat is átkísérték az ügyész-
ségre.

Vakmerő betörés a klinikai
gyógyszertárban

(KOLOZSVÁR.) Szombatról va-
sárnapra virradó éjszaka vakmerő
betörés történt a klinikai gyógyszer-
tárba. Ismeretlen tettesek behatoltak
a gyógyszertárba, ahonnan nagymeny-
nyiségű gyógyszert, különböző mér-
geket és egyéb kezeltükbe eső dol-
gokat loptak el. A kár jelentékeny.
A rendőrség bűnügyi osztálya nagy
apparátussal látott hozzá a nyom-
zás megindításához s minden remény-
meg van rá, hogy a tettes, vagy tet-
tesek rövid időn belül kézrekerülnek.

Szikladarab zuhant egy pa-
rasztaszonyra Rekettyén

(KOLOZSVÁR.) Tegnap délután
Dendea Maria Rekettye községi 50
éves asszony hazafelé tartott, amikor
a község határában levő meredek
hegy alatt elvezető úton apróbb-na-
gyobb szikladarabok zuhantak alá
záporoszerűen a hegyről. Egyik hatal-
mas szikladarab egyenesen feléje zu-
hant, a nő hirtelen hátraugrott, hogy
azt kikerülje, de ugyanabban a pillá-
natban egy kisebb, de óriási sebesség-
gel zuhanó kődarab a fejére zuhant.
A szerencsétlen asszony eszméletlenül
esett össze. Hatalmas fejszébevel azon-
nal beszállították a kolozsvári seb-
szeti klinikára, ahol bekötötték a su-
lyosan sebesült asszonyt, azonban a
szenvedt sérülés olyan súlyos, hogy
orvosi vélemény szerint felgyógyulá-
sához nincsen semmi remény.

— HUSZ KIRÁNDULÓ A VIZ-
BEFÜLLADT. Borzalmas tömegsze-
rencsétlenség történt tegnap délután
a pontecini kikötő vizén. Egy nem-
zetközi kiránduló társaság tagjai ha-
talmatlan halászbárkán kirándulást ren-
deztek a tengerre. Eddig még isme-
retlen okból a bárka felfordult és
elsüllyedt. Az összes, bárkán levő uta-
sok a vízbe fulladtak, számuk mint-
egy husz. A kikötői rendőrségnek
eddig 5 halottat sikerült kihalászni.
A francia fővárosban nagy az izga-
lom, mert az utasok között igen sok
előkelő francia foglalt helyet.

A kémkedéssel vádolt főhadnagy és szerelmese a hadbíróság előtt

(KOLOZSVAR.) Szenzációs kémkedési ügyben kezdett ma tárgyalást a VI. hadtest bírósága. A vádlottak Stavrescu Jenő, a nagyváradi 33-as tüzérezred főhadnagya és Jakabffy Vilma temesvári tárcatanárnő.

Az ügy előzményei még 1930-ba nyulnak vissza. Stavrescu főhadnagyt, miután elvégezte a katonaiskolát a temesvári tiszti szakiskolába küldték, hogy gáz-tisztnek képezze ki magát. A főhadnagy megismerkedett egy Jakabffy Vilma nevű tánc-tanárnővel, akinek a férje Arsz Károly az osztrák-magyar hadseregben volt tisz. Az ismerkedésnek rövid időn belül nagy szerelem lett a vége, amit a férj is megtudott és emiatt el is vált feleségétől. Közben a főhadnagy elvégezte a tanfolyamot és visszakerült ezredéhez Nagyváradra. A nő követte oda is és együtt laktak. Közben a szerelmesek nagylábon éltek, de rövid időn belül elfogyott a pénzük. Sehonnan sem tudtak pénzt szerezni.

Jakabffy Vilma vallomásában előadta, hogy Budapesten találkozott egy Viski nevű régi ismerősével, aki azt az ajánlatot tette, hogy megismerteti dr. Rezes bankárral, akitől kaphat 200 dollárt kölcsön. Az ismerkedés két nap múlva meg is történt. Amikor az asszony felkereste dr. Rezeszt, kiderült, hogy

az nem bankár, hanem a magyar kémizorgálat kapitánya.

Rezes most már nyitott kártyákkal játszott és kijelentette, hogy csak abban az esetben hajlandó a 200 dollár kölcsönt adni, ha rábíri Stavrescu főhadnagyt, hogy az ezredéről felvilágosítást adjon.

A nő elfogadta a feltételt, visszament Nagyváradra és

rábírt a férfit, hogy válaszoljon a kérdésekre, amelyeket egy papírra irtak. A férfi adott is választ, de valótlant. Jakabffy Vilma visszament Pestre, ahol Rezes azzal fogadta, hogy ennyi nem elég, több és pontosabb információt követel...

Az asszony megint visszajött Nagyváradra és megmondta a tisztnek a Rezes követelését. Ez visszautasította az újabb felvilágosítást, mire állítólag több

fenyegető levelet kapott, hogy feljelentik, ha nem tesz eleget a kapott 200 dollár ellenszolgáltatásának.

Időközben a 200 dollárral házat vettek Nagyváradon. Hogy megszabaduljanak a folytonos fenyegetésektől, visszairtak, hogy hajlandók a pénzt

visszatéríteni. A feltételt elfogadták, a 200 dollárt az asszonyt visszavitte Pestre. 1934. június 7-én visszatért Romániába azzal, hogy az ügy elvan intézve. Ekkor történt aztán a tragédia.

Az asszony egyik jó barátjának feljelentette őket, a rendőrség házkutatást tartott. Az asszonyt és a főhadnagyt letartóztatták.

A vizsgálóbírónak mind a ketten vallottak. Vallomásuk alapján hadbíróság elé kerültek. A mai tárgyaláson a férfi azzal védekezett, hogy ő

nem adott pontos felvilágosítást a kémizorgálatnak és hogy az asszony annyira hatalmában tartotta, hogy, ha bár mint tisztnek kötelessége lett volna feljelenteni, nem tudta.

Jakabffy Vilma sirva adta elő védekezését és tettét azzal indokolja, hogy őt is becsapták.

Az első tanu a feljelentő Stănculescu asszony volt, aki azonban jelentéktelen vallomást tett. Ezután a tárgyalás folytatását a késő délutáni órákra halasztotta el a hadbíróság.

Millió adócsalásért letartóztatták a Nasici Faiparvállalat jugoszláviai igazgatóit

(BELGRÁD.) Zágrábban néhány nappal ezelőtt szenzációs letartóztatások történtek. A jugoszláv pénzügyi hatóságok bizalmas jelentés alapján ugyanis megállapították, hogy a Nasici Faipar vállalatnál óriási visszaélések történtek az államkincstár rovására. Állítólag több, mint 200 millió dinárral (tehát közel 7 millió lejjel) károsították meg az államot adóeltitkolás útján.

Az ügyészség messzemenő vizsgálatot rendelt el az ügyben. A nyomozás megállapította a följelentés valódiságát, ennek alapján letartóztatták Soht Sándor vezérigazgatót, báró Guttmant, akinek a jugoszláv gazda-

sági életben nagy szerepe van, a Schlesinger testvéreket, továbbá Bozits zágrábi ügyvédet, a vállalat jogtanácsosát is.

Beavatottak szerint az ügynek még további fejleményei lesznek.

Emlékeztet, hogy a Nasici Faipar vállalatnak itt

Romániában is voltak már súlyos kellemetlenségei adóeltitkolásból kifolyólag.

—Ugyanis a Lomasi Erdőipari Részvénytársaságnál is hatalmas adócsalásra jöttek rá annakidején. A vállalat egyik vezetőigazgatója ezzel az ügygel kapcsolatosan hirtelen elhagyta az országot, a vállalat pedig óriási bírságot fizetett a kincstárnak.

Halálbüntetés vár Rintelenre

(Elsőoldali cikkünk folytatása.)

(BÉCS.) Az osztrák kormány tegnap jegyzéket intézett Olaszország-hoz, amelyben közli, hogy Rintelen eddigi római követet visszahívta és felmentette állásából. A letartóztatott Rintelen ugyanis egy idő óta Ausztria római követe volt. Előzőleg, mint steierországi tartományi főnök tette hirhedeit névűt szélsőséges jobboldali állásfoglalásával. Már régen gyanús volt a kampószereszekkel való rokonszerzése miatt. Letartóztatása során tudvalevőleg öngyilkosságot kísérelt meg. Jelenleg kórházi kezelés alatt áll, valószínűnek látszik, hogy ha felgyógyul, súlyos börtön, esetleg halálbüntetés vár rá.

HALOTTAK, SEBESÜLTEK

Karwinsky, az osztrák állambiztonsági hivatal főnöke rádióbeszédben részletezte a karhatalmi csapatok veszteségeit a kampószereszekkel folytatott csatározás során. E szerint

az önkéntes gárda negyvennyolc embere esett el és 103 súlyosan megsebesült. A szövetségi hadseregnek tizenkilenc halálos és harmincketté sebesült, a csendőrségnek husz halott, 10 sebesült, a rendőrségnek két halott három sebesült és a pénzügyőrségnek két halott áldozata van. Az összvesztesség tehát 78 halott és 165 sebesült.

Karwinsky szerint Steierországban és Karinthiában a kampószereszek lázadása összeomlott. Sok halottjuk van s még több a sebesültjük.

Az elfogottakat véstörvényszék elé állítják.

Tirol lakosságát rendkívül elkésztette, hogy a kampószereszek meggyilkolták Hlickl innsbrucki rendőrfőnököt. Emiatt bosszút esküdtek és több helyen az elfogott kampószereszeket legyilkolták.

A tirol önkéntes gárda egy részét különben Karinthiába vezényelték, hogy a katonaság segítségére legyen a lázadók megfékezésében. Jólinformáltak szerint a kampószereszek az utolsó három nap alatt kétszáz halottat és rengeteg sebesültet vettek.

AZ ESEMÉNYEK SIETTETÉK A FRANCIA—OLASZ EGYEZSÉGET

(PÁRIS.) Amint az előrelátható volt, az ausztriai események meggyorsítják a francia—olasz közeledést. A német—olasz ellentétek kiéleződése megeremtetten azt az alapot, amellyel meg lehet kötni a végleges olasz—francia kiegyezést. Barthou római útja is sokkal hamarabb aktuálissá válik, mint eleinte hitték. Eddig úgy volt, hogy a francia külügyminiszter csak ősszel utazik Romába, most azonban valószínűnek látszik, hogy erre az utra már napokon belül sor kerül.

RENDŐROK A PUCCSISTÁK KÖZÜTT

(BÉCS.) A puccsisták elleni nyomozás lázas tempóban folyik és egyre újabb letartóztatások történnek. A mai napon még szenzációs letartóztatások várhatóak. A bécsi rendőrfő-

nökség külön eljárás folyik az rendőrtisztviselők ellen, akiknek egyes szerepük volt a lázadásban. Stavrescu rendőrtanácsos és Gotsman rendőrségi legénységi főparancsnok mint ismeretes, már letartóztatott. Eddig megállapították, hogy a lázadók között 25 aktív rendőr is részt vett, akik elsőnek ugrottak le a herautókról és kényszerítették a szövetségi kancellária kapujában szolgálatot teljesítő rendőröket, hogy portásfülkébe menjenek. Házkutatást tartottak egy Dobner nevű rendőrlakásán, amely szenzációs reedmény nyel jár. Dobner közben agyonlőtt magát.

UJRA ELZÁRTAK A NÉMET HATÁRT

(BÉCS.) A német—osztrák határ a németek rendelkezésére tegnap ismét elzárta.

Csak diplomáciai utlevéllel utazók és külföldiek kelhetnek át a határon.

Az osztrák kormány egyébként tegnap az esti órákban minisztertanácsot tartott, amelyen a legfontosabb teendőket és az új kabinet személyi kérdéseit beszélték meg.

BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK A MAGYAR—OSZTRÁK HATÁRON

(PÁRIS.) Néhány külföldi lap azt jelentette, hogy Magyarország csapatait koncentrált az osztrák határra. Ezzel a hírrel kapcsolatban a Havas Távirati Iroda jelenti Budapestről, hogy

Magyarország csak megfelelő biztonsági intézkedéseket hajtott végre, amelynek egyedül az a célja, hogy a menekülő kampószereszek zendülők beözönlését megakadályozzák.

Megbecstelenítettek egy fiatal kolozsvári szobalányt

(KOLOZSVAR.) Az utóbbi napok bűnügyi krónikája nem fukarkodik a pikáns, szinte állatias ösztönökből elkövetett bűnyekben. Egyszer az apa folytat bűnös viszonyt saját leányával, máskor a nevelőapa veti rá szemét az örökbefogadott gyermekleányra. Tegnap este ebbe a kategóriába tartozó eset történt Kolozsváron. Egy fiatal szobalány, aki a Regele Ferdinand egyik házában szolgált, este kettesben sétált egy legénygel. A séta a Fellegvári hegyoldalon történt, amikor is a legény a leány szerelméért könyörgött, de nem talált meghallgatásra, a járatlan uton az erőszak fegyveréhez folyamodott. A legény később ott hagyta a földön eszméletlenül fekvő áldozatát, akire a környékeliek találtak rá. A szerencsétlen nő olyan súlyos vérzést kapott, hogy a kihívott mentőknek kellett kórházba szállítaniuk.

KÁROLY KIRÁLY JELENLÉTEBEN tegnap fejezték be Románia atlétikai bajnokságait Brassóban. A versenyen olyan csapnivaló eredmények voltak, hogy azoknak leközlésére nem merünk vállalkozni. A bajnokságot a kolozsvári KAC atlétai nyerték meg 26 ponttal.

— PRÓBÁLJA MEG talp és bőrszükségletét Kozák István bőrtüzetében. Cal. Reg. Ferdinand 25. (főpostával szemben) beszerezni. A legtartósabb minőségben, olcsó napi árban vásárolhat.

CENZURAT

Autóbusz-járat Cluj—Bucuresti

Mociu, Târgu-Mureş, Braşov, Ploesti-en keresztül. — Indul Kolozsvárról hétfőn és csütörtökön reggel 6 órakor. Indul Bucuresti-ből vissza szerdán és szombaton délután 3 órakor.

Menetjegy . . . Lei 400

Menetirány-jegy . . . 700

Információk és jegyek Kolozsváron az autóbusz állomáson. Telefon 155 szerezhető be.